Depresyonun Kaynağı Hücrede Saklı Olabilir

Hayriye Yetiş Avcı

Klinik depresyon olarak da bilinen majör depresyonun en yıpratıcı ve tedavisi en zor belirtilerinden biri yorgunluk olarak kabul edilir. Yeni bir araştırmaya göre bu durum, vücudun tüm hücresel faaliyetler için gerekli olan adenozin trifosfat (ATP) molekülünü kullanma şeklinde meydana gelen bir bozukluktan kaynaklanıyor olabilir. Çalışmanın sonuçları *Translational Psychiatry* dergisinde yayımlandı.

Majör depresyon, geçici moral bozukluğundan farklı olarak kişinin kendini sürekli üzgün hissetmesi, günlük aktiviteleri yerine getirmekte zorlanması ve yaptıklarından keyif alamaması gibi belirtilerle ortaya çıkan bir ruh sağlığı bozukluğudur. Queensland ve Minnesota üniversitelerinden araştırmacıların yürüttüğü çalışmada majör depresyon bozukluğu teşhisi konulmuş 18 ila 24 yaş arası yirmi beş kişiden kan örnekleri alındı ve eş zamanlı olarak beyin görüntüleme teknikleriyle bu kişilerin beynindeki ATP seviyesi izlendi. Elde edilen veriler depresyon teşhisi almamış katılımcıların verileriyle karşılaştırıldı. Sonuçta majör depresyon tanısı olan genç yetişkinlerin sağlıklı olan yaşıtlarına kıyasla dinlenme hâlindeyken beyin ve kan hücrelerinin ATP molekülünü sentezleme hızının daha yüksek olduğu tespit edildi. Enerji ihtiyacı arttığında ise bu hücrelerdeki ATP molekülü derişimi azaldı. Bu durumdan yola çıkan araştırmacılar, majör depresyonun erken evrelerinde hücrelerin aşırı çalışıyor olabileceğini, vücudun daha fazla enerjiye ihtiyaç duyması durumunda ise mitokondrinin (ATP üreten organel) enerji talebini karşılama kapasitesinin azaldığını ifade ediyor. Bunun sonucunda ise yoğun bir fiziksel yorgunluk ortaya çıkıyor. Depresyonla ilişkili moral bozukluğu, motivasyonda azalma, bilişsel işlevlerin yavaşlaması gibi sorunların ise bu duruma bağlı olarak geliştiği düşünülüyor.

DjelicS / iStock

Depresyonun ortaya çıkma nedenleri ve ilerleyişi kişiden kişiye değişiklik gösterebilir ve biyolojik farklılıklar nedeniyle bu bozukluk herkeste aynı etkilere yol açmayabilir. Nedenleri kesin olarak bilinmemekle birlikte beyin kimyasında meydana gelen bozulmalar, kronik stres, kullanılan bazı ilaçlar gibi farklı etkenlerin depresyona yol açabileceği düşünülüyor. Bununla birlikte depresyon, tedavi edilebilir bir ruh sağlığı bozukluğu olarak kabul ediliyor. Tanısını koymak ve şiddetini ölçmek için ise çeşitli testler mevcut. Gerçekleştirilen yeni çalışma sayesinde tüm bu süreçlerin biyolojik bulgulara dayandırılması daha nesnel sonuçlar elde etmeyi mümkün kılabilir. Ayrıca elde edilen bilgiler majör depresyonun erken aşamada teşhis edilmesini kolaylaştırabilir ve kişiye özel tedavilerin geliştirilmesinin önünü açabilir. ■

https://www.nature.com/articles/s41398-026-03904-y